

Vendrik

maart – een brief aan de Kamer wordt gezonden over de vraag hoe de begrotingsregel werkelijk wordt geïnterpreteerd?

Het heeft onze steun dat het kabinet vrijkomende middelen inzet voor aanpalende beleidsdoeleinden. Wij herinneren nog maar eens aan de verworpen motie-Rosenmöller over de dit voorjaar geconstateerde onderuitputting. Met genoegen constateren wij dat het kabinet deze motie alsnog uitvoert. Wij weten overigens allen dat die uitputting in 1999 nogal tegenviel. Wat gebeurt er nu na deze Najaarsnota? Ik roep het kabinet op om eventueel nog nadien – zeg maar: post-Najaarsnota-uitputting – met voorrang middelen in te zetten voor de ecologische hoofdstructuur. Is het ook nog een optie om extra middelen te reserveren voor schuldkwijtschelding? Op dit punt sluit ik mij aan bij de vraag van de heer Crone. Wat de scholen betreft, sluit ik mij graag aan bij de woorden van een aantal collega's, die buitenkanten van scholen als een probleem ervaren. Dat doen wij ook.

Grote moeite hebben wij met de compensatie van hogere brandstofprijzen voor de visserij, de glastuinbouw en nu ook Defensie. Ik roep de minister van Financiën op om dit nu echt de eerste keer te laten zijn dat wij zowat heel Nederland compenseren voor hogere brandstofprijzen. Hogere prijzen werken en variabilisatie heeft zin. De cijfers omtrent de belastingontvangsten voor diesel- en benzineaccijns laten ook zien dat het kabinet zichzelf in de voet schiet als het voortdurend hogere prijzen compenseert.

Moeite hebben wij ook met de vervroegde financiering van de regionale mobiliteitsfondsen. Hierover is gisteravond gedebatteerd. Toch heb ik nog een vraag voor de CDA-fractie. Op het Infrastructuurfonds is een amendement-Reitsma ingediend. Ik zie eerlijk gezegd niet de noodzaak van het tweede lid van dit amendement. Immers, de 375 mln. voor de regionale mobiliteitsfondsen zijn in de begroting 2001 gereserveerd. Door de vormgeving van het amendement lijkt het alsof die reservering wordt verdubbeld, maar dat kan volgens mij nooit de bedoeling zijn. Voor het overige is het een sympathiek amendement, omdat wij eigenlijk nog nauwelijks zicht hebben op wat er precies met

dat geld gebeurt. Het kan ondanks VBTB en de motie van hedenochtend toch niet zo zijn dat de Kamer eigenlijk ongezien akkoord gaat met de besteding van 375 mln.

De **voorzitter**: Volgens mij is hier gisteravond over gedebatteerd.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Inderdaad, maar vanmorgen hebben wij het amendement pas gekregen. Het zit allemaal dicht op elkaar.

De **voorzitter**: Dat laat onverlet dat wij er gisteravond twee uur over hebben gesproken. Ik snap wel dat er een korte tijd tussen beide debatten zit, maar toch wijs ik erop dat dit amendement niet is ingediend op de Najaarsnota, maar op de suppletore begroting van Verkeer en Waterstaat. De minister van Verkeer en Waterstaat en de toen aanwezige kamerleden hebben er ook op gereageerd.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Dat is duidelijk. Ik wijs er echter op dat er in het kader van de Voorjaarsnota al een reservering is gepleegd en dat het derhalve niet nodig is om in het kader van de Najaarsnota extra te reserveren, vooruitlopend op volgend jaar. Vandaar mijn vraag.

Voorzitter! Ik rond af. Ronduit feestelijk is bij ons de stemming naar aanleiding bij de diesel- en benzineaccijns. Ik hoor hier natuurlijk heel erg somber over te zijn, maar – voor deze keer – samen met deze minister van Financiën zie ik hierin het bewijs van een zekere prijselasticiteit van de vraag naar motorbrandstoffen. Ik zie nu dat de collega's van de VVD en het CDA enorm opletten. En dat terwijl aan de stamtafels van de liberalen en de christen-democraten steeds weer wordt geroepen dat het allemaal niets uitmaakt. Welnu, hogere prijzen maken dus wel iets uit. Minister van Financiën, voor deze ene keer: gefeliciteerd met deze tegenvaller! Wij kunnen nu echt oprukken naar een landelijk dekkend stelsel van rekeningrijden. Natuurlijk blijft het budgettair een tegenvaller. Ik moet nog wel zeggen dat het antwoord op vraag 58 over het kleine belastingplan 2001 ons echt...

De **voorzitter**: Wanneer rondt u uw betoog echt af?

De heer **Vendrik** (GroenLinks): ...strijdig lijkt met pagina 14 van de

memorie van toelichting op de tariefwet. Die tegenvaller moet namelijk gecompenseerd worden. Een mogelijkheid is dat andere milieugerelateerde belastingen worden verhoogd. Mijn vraag aan de minister van Financiën is of hij hierover nadere tekst en uitleg wil geven.

De **voorzitter**: Ik merk op dat u mijn vraag niet beantwoordt. U hoeft in het vervolg dan ook niet verwonderd te zijn, als anderen misschien niet op uw vragen reageren.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.36 uur tot 13.20 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande donderdag te stemmen over:
- de gewijzigde motie-Stellingwerf over de noordtak van de Betuwelijn (22589, nr. 139);
- de motie-Stellingwerf en Van den Berg over de voorkeurswaarde voor het bestaande tracé Velp-Oldenzaal (22589, nr. 167).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Onder verwijzing naar de brief van 1 november jl. van het Presidium (27428, nr. 3), welke is behandeld in de vergadering van 9 november jl., benoem ik in de tijdelijke commissie biotechnologie de leden Feenstra, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Udo, Ross-van Dorp, Rietkerk, Dittrich, M.B. Vos, Poppe, Stellingwerf en Van der Vlies. De constitutie zal op een later tijdstip plaatsvinden.

Het woord is aan de heer Van der Steenhoven.

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Voorzitter! Mede

Voorzitter

namens de heer Van Gijzel leg ik het volgende aan de Kamer voor. Ons was toegezegd dat de Kamer vóór afgelopen vrijdag het prestatiecontract – dat heet tegenwoordig alweer overgangscontract – zou ontvangen dat de minister en de NS hebben gesloten. Dat contract moet per 1 januari a.s. ingaan. Wij hebben het contract nog niet gehad. Via u, mevrouw de voorzitter, vragen wij het kabinet dringend of wij het contract vóór vanmiddag zes uur kunnen krijgen. Als het contract per 1 januari ingaat, heeft dat nogal wat consequenties, waarover de Kamer zou moeten kunnen praten. Ongeacht de vraag of het contract er nu wel of niet komt, hebben wij er toch behoefte aan morgen een debat te hebben naar aanleiding van het algemeen overleg dat vorige week is gehouden over de spoorwegen.

De **voorzitter**: Als ik het goed begrijp, wilt u in ieder geval een debat voeren naar aanleiding van het verslag van het algemeen overleg van 30 november jl. Hierover zal ik de Kamer later een voorstel doen.

Wat het eerste verzoek betreft, stel ik voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Ter Veer.

De heer **Ter Veer** (D66): Mevrouw de voorzitter! Ik heb nog een wens om een verslag van een AO toe te voegen aan de lijst van VAO's. Het gaat om het verslag van het algemeen overleg over de Landbouwradaad over BSE.

De **voorzitter**: Ook hierover zal ik de Kamer op een later tijdstip een voorstel doen.

Het woord is aan de heer Balkenende.

De heer **Balkenende** (CDA): Voorzitter! Namens mijn fractiegenote mevrouw Visser doe ik het verzoek om het verslag van het algemeen overleg over het emancipatiebeleid op de agenda van de Kamer te plaatsen.

De **voorzitter**: Ook hierover zal ik de Kamer op een later tijdstip een voorstel doen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **de Najaarsnota 2000 (27503).**

De beraadslaging wordt hervat.

□

Minister **Zalm**: Mevrouw de voorzitter! Het is een genoegen om weer eens de degens te kruisen met de financiële woordvoerders. Ik heet mevrouw Kant welkom in dit kamp. Volgens mij was het haar maiden-speech bij deze gelegenheid. Ik stel vast dat de teneur van de inbreng niet anders is dan bij de andere woordvoerders van de SP. Mijn complimenten wat dat betreft!

Ik begin met de beoordeling van de economische situatie en de conjunctuur. Het is een beetje gebruik geworden om de Najaarsnota wat breder te trekken en er ook een beetje financiële beschouwingen van te maken. Dat is wel leuk, want anders is er niet veel te doen bij de Najaarsnota. Wij lopen vooruit op komende nota's, zoals ook gebruik is geworden. Dit zijn zo de gewoontes die wij hebben ontwikkeld.

De vooruitzichten die wij hebben, zijn zoals het er nu naar uitziet qua volumeconjunctuur zowel internationaal als nationaal ietsje gematigder dan de macro-economische verkenningen aangaven. De economische groei zal waarschijnlijk toch wel ietsje neerwaarts worden bijgesteld, als ik zie wat het IMF, de OESO en de Europese Commissie prognosticeren. De groei blijft echter nog in de heel mooie cijfers zitten. Nieuwe meevallers aan de inkomstenkant worden hiermee wat onwaarschijnlijker, althans in vergelijking met de ramingen in het kader van de Miljoenennota 2001.

Ook de Najaarsnota geeft in historisch perspectief een betrekkelijk kleine mutatie in de belastingsfeer, van 400 mln. Deze wordt helemaal gedragen door 1,4 mld. vennootschapsbelasting en tegenvallers in vrijwel alle andere categorieën. Dit zijn wel tegenvallers ten opzichte van eerdere ramingen die heel fraai waren.

Met een wat afvlakkende volumeconjunctuur heb je een wat kleiner risico van oververhitting. Het is echter duidelijk dat de dollarkoers en de olieprijs nog steeds afwijken van de prognoses en veronderstellingen van het CPB en hiermee een wat

opwaarts effect kunnen hebben op de inflatie. Overigens kan ook dit enigszins gerelativeerd worden, omdat de olieprijs en de dollarkoers nu beide ietwat de goede richting op lijken te bewegen.

Voor een antwoord op de vraag of dit beklift en hoe het er allemaal precies uit gaat zien, wachten wij de nieuwe prognoses van het CPB af. Het komt zeer binnenkort met zijn nieuwe becijfering. Dat is het gebruik in december: kwartaalrapportages zowel over 2000 als over 2001. Vervolgens krijgen wij in maart, april het Centraal economisch plan. Ook de grote veldslag rondom de begroting voor 2001 en de Voorjaarsnota gaat dan plaatsvinden. Dat is het hete voorjaar waaraan de heer Vendrik al refereerde.

De heer Balkenende wees op de rust die er in het begrotingsbeleid gecreëerd is, maar constateerde ook dat er tijdens de rit wat vaker bijstellingen binnen de begroting zijn, zij het wel weer binnen de totalen. Daarin heeft hij gelijk: dat is nu gebeurd. Het gebeurde ook in het verleden altijd wel, zij het meestal in iets beperktere mate. Wij hebben nu bij de Miljoenennota zelf een correctie op het beeld voor 2000 gehad en enige extra middelen ter beschikking kunnen stellen. Het gebeurt nu ook bij de Najaarsnota.

Bij de Najaarsnota is het inmiddels een wat langer gebruik dat wij hier en daar wat doen. Ik meen dat wij aan monumenten en natuur-aankopen in het verleden vaker in het laatste stadium iets hebben gedaan. Het heet niet voor niets hoofdbesluitvormingsmoment: er is niet één besluitvormingsmoment. Als ik de bijstellingen die wij nu bespreken, vergelijk met de grote bijstellingen bij de Miljoenennota, durf ik te zeggen dat de Miljoenennota nog steeds het hoofddocument is, waarin de hoofdbesluitvorming is vertaald die het kabinet in het begin van het jaar intern heeft gepleegd.

Bij de Najaarsnota is het wel een apart punt, door velen opgemerkt, dat je enigszins beperkt bent in wat er nog mogelijk is doordat je helemaal aan het einde van het jaar zit. Wat kun je dan nog doen? Je kunt witten wat er al gebeurd is door dingen die zich min of meer onvermijdelijk lijken af te tekenen, in beeld te brengen en autorisatie ervoor te vragen. Dit is natuurlijk geen probleem in termen van rechtmatigheid en doelmatigheid; die